

2) Ὁ ἄνευ ἱκμάδος, ἄνευ ζωηρότητος Ἡπ. (Χουλιαρ.): Τὰ καλαμπόκια εἰν' ἀθύμουτα φέτους ἀπ' τὴν ξέρα. Συνών. φρ. δὲν ἔχουν θυμὸ (ιδ. θυμός).

άθυρόστομος ἐπίθ. Ἡπ. Χίος άθυρόστομο Τσακων. άθυρόστομους Ἡπ. (Χουλιαρ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. άθυρόστομος.

1) Φλύαρος, άθυρόγλωσσος, έλευθερόστομος Ἡπ. Τσακων. Χίος. β) Ἀκριτόμυθος Ἡπ. 2) Ὑβριστής, βωμολόχος Ἡπ. (Χουλιαρ.): Αὐτὸς εἶνι άθυρόστομους. Συνών. χαρβαλόστομος.

άθυροστομῶ Ἡπ. άθυρουστομῶ Ἡπ.

Τὸ μεταγν. άθυροστομῶ.

Ἐχω τὸ στόμα ἀτύλωτον, άθυρογλωσσῶ, έλευθεροστομῶ.

***άθυτος** ἐπίθ. άθυτε Τσακων.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. άθυτος.

Ὁ μὴ σφαγεῖς: Ἐθύκαμε τὸ βοῦ, ἀλλὰ ὁ βάνε ἀραμαῖσε άθυτε (ὁ βάνε ἀραμαῖσε = τὸ ἀρνίον ἔμεινε).

άθῳα ἐπίρρ. λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. άθῳος.

Ἀδόλως, ἀκάκως: Ἐγὼ τὸ εἶπα ὅλως διόλου άθῳα καὶ ὅμως τοῦ ἐκακοφάνηκε. Συνών. άδοῶα.

άθῳος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. άθῳος Πόντ. άθῳος Πόντ. άνθῳς Πελοπν. (Ἀρκαδ. Καλάβρυτ. Μεσσ.) άθ-θῳς Κάρπ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. άθῳος. Οἱ τύπ. άνθῳς καὶ άθ-θῳς ἐκ παρετυμ. πρὸς τὸ άνθος-άνθός-άθ-θός.

1) Ὁ ἀτηλλαγμένος ἐνοχῆς, ὁ μὴ ἔνοχος, κοιν. καὶ Πόντ.: Ἀδικα τὸν ἀνακατεύουν, γιατί εἶναι άθῳος. Τὸν ἔβγαλαν άθῳο (ἀτηλλάξαν αὐτὸν ἐν δικαστηρίῳ πάσης ἐνοχῆς) κοιν. Ἐγὼ εἶμαι άνθῳς ἀπ' τοῦτο ποῦ μοῦ λές Καλάβρυτ. Ἐκεῖνος άθῳος ἐξέβεν (ἐβγήκεν, ἦτοι ἀπεδείχθη) Πόντ. Ἀθῳον καρδιαν ἔδ' αὐτόθ. 2) Βλάξ Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Συνών. άγαθός 3.

άθῳότης ἡ, λόγ. σύνηθ. άθῳότη ΔΣολωμ. 202 ἀνθεότης Κύθν. άθεότης Κύθν.

Τὸ ἀρχ. οὐς. άθῳότης. Οἱ τύποι άνθεότης καὶ άθεότης ἐκ παρετυμ. πρὸς τὸ άνθος.

Ἡ ἰδιότης τοῦ άθῳου, τὸ νὰ εἶναι τις άθῳος, άκακος, άγνός ἐνθ' άν.: Μιλεῖ μὲ μεγάλη άθῳότητα. Μὲ ὅλη τὴν άθῳότητά του τὸ ἔκαμε λόγ. σύνηθ. Μὲ τὴν άθεότητά του τὴν ἔπαθε Κύθν. Σᾶς ἐμιλῶ μὲ ἀνθεότητα αὐτόθ.

άθῳρα ἐπίρρ. Κρήτ. (Μεσαρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. άθῳος (I).

Χωρὶς νὰ ἴδῃ τίς τι: Τοῦ τὸ πουλῶ άθῳρα (χωρὶς νὰ τὸ ἴδῃ ὁ ἀγοραστής).

άθῳρητος ἐπίθ. σύνηθ. καὶ Καπ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ.) άθῳρητος Πόντ. (Οἶν.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ά- καὶ τοῦ ἐπιθ. *θῳρητός < θῳρῶ. Ὁ τύπ. άθῳρητος καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Ὁ μὴ συχνάκις ὀρώμενος, άθέατος ἐνθ' άν.: Ἀθῳρητος, κουμπάρε, ἔδει ἕναν μῆναν νὰ σὲ δοῦμεν! Κύπρ.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

Ντ' ἔεντς; άθῳρητος ἔεντς (=τί ἀπέγινες; ἔγινες άθέατος) Τραπ. || Παροιμ. Ψάριν άθῳρητον, 'ς τὴν θάλασσαν πουλεῖται (ἐπὶ ἀβεβαίον καὶ ἀπραγματοποιήτου) Κύπρ. Συνών. άθῳρος (I). β) Ἀπόκρυφος Πελοπν. (Λακων.): Ἀπόμμερο κι άθῳρητο παραπόρτι. γ) Ἀνεπίβλεπτος, ἀπεριποίητος Καπ.: Ἀσμ.

Τὰ χτήνια μ' ἀνάλμεχτα, τὰ πρόβατά μ' άθῳρητα.

II) Ὁ μεταβαλὼν θωριάν, ἦτοι ὄψιν, χρῶμα, κατ' ἐπίδρασιν τοῦ άθῳρος (II) Πόντ. (Τραπ.): Ἐγρίεψεν κι άθῳρητος ἐγέντον (ἔλαβε στάσιν άγρίαν καὶ μετέβαλε τὴν ὄψιν του). Πβ. άθῳρος (II).

άθῳρος ἐπίθ. (I) Κρήτ. (Μεσαρ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ά- καὶ τοῦ ρ. θῳρῶ παρὰ τὸ θέμ. τοῦ ἔνεστ.

Ὁ μὴ ὀρώμενος, άθέατος. Συνών. άθῳρητος I.

άθῳρος ἐπίθ. (II) Βιθυν. Θράκ. (Σαρεκκλ.) Σύμ. κ. ά. άθουρους Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ά- καὶ τοῦ οὐς. θῳρεῖά.

Ὁ ἔχων ἡλλοιωμένον καὶ άσθενὲς χρῶμα ἢ ὄψιν, ἐπὶ προσώπων καὶ πραγμάτων ἐνθ' άν.: Ἡ ὄψι σου εἶναι άθῳρη σήμερα Βιθυν. Πολὺν άθῳρο εἶναι τὸ φέσι σου αὐτόθ. Πβ. άθῳρητος II, ξέθῳρος.

άθῳώνω λόγ. σύνηθ. άθῳώνω Πελοπν. (Λακων.) άθῳώνον Στερελλ. (Αἰτωλ.) άνθῳώνω Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κόρινθ.)

Ἐκ τοῦ μεταγν. άθῳῶ.

Ἀπαλλάττω τινὰ ἐνοχῆς, θεωρῶ τινὰ άθῳον ἐνθ' άν.: Τὸν άθῳῳσε ὁ δικαστής λόγ. σύνηθ. Γιὰ νὰ τὸν ἀνθῳῳ πῆγε καὶ βοῆκε τὸ δικαστὴ Κόρινθ.

άι ἐπιφών. Ζάκ. Ἡπ. Θράκ. (Σαρεκκλ.) Καλαβρ. (Μπόβ.) Κάρπ. Κύπρ. Νίσυρ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Λακων. Μάν.) Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) Σίφν. Στερελλ. (Δωρ.) Χίος κ. ά.

Ἐκ τῶν ἐκφωνουμένων φθόγγων πρὸς παράστασιν διαφόρων συναισθημάτων.

I) Ἐπιφών. ἐπαναλαμβανόμενον ἐνίοτε δις καὶ τρις αἰ αἰ αἰ, δι' οὗ δηλοῦνται διάφορα συναισθήματα α) Πόντος σωματικός Θράκ. (Σαρεκκλ.) Καλαβρ. (Μπόβ.) Πελοπν. (Ἀρκαδ. Λακων. Μάν.) κ. ά.: Ἀι, μ' ἐτοιμῆσες δυνατά! Σαρεκκλ. Ἀι, αἰ, αἰ! Ἀρκαδ. Λακων. β) Σχετλιασμός, ἐκπληξίς, θαυμασμός κττ. Ζάκ. Ἡπ. Θράκ. (Σαρεκκλ.) Κάρπ. Νίσυρ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Λακων.) Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) Στερελλ. (Δωρ.) Χίος: Ἀι, άνθρωπος νὰ τοῦ πιστευτῆς! Κάρπ. Ἀι, καὶ ποῦ νὰ σοῦ τὰ λέω! Χίος Μέτα ν' αἰ, μάννα! (ὦ μῆτερ, φεῦ!) Κερασ. Ἀι μου, τί ἔπαθα! Λακων. Ἀι με! αὐτόθ. Ἀι ἐμέν! Τραπ. 3) Εὐχὴ ἢ κατάρα Κύπρ.: Ἀι, νὰ κρέμ-μισεν 'ποῦ τὸν άπ-παρον! Ἀι, νὰ τὸν ἔφαν ἢ κουφή (ὄφρις). II) Ὡς δεικτικὸν μόρ. ἰδού Πόντ. (Κερασ.) Σίφν.: Ἀι ἐποίκα 'το (ἰδού τὸ ἔκαμα) Κερασ. Ἀι ἔρθεν (ἰδού ἦλθεν) αὐτόθ. Ἀι τὰ (ἰδού αὐτὰ) Σίφν.

Ἀιβαλιώτης ὁ, Κυκλ. (Θήρ. κ. ά.)

Τὸ ἐθνικὸν ὄν. Ἀιβαλιώτης ἐκ τοῦ τοπων. Ἀιβαλί.

Τὸ παιδικὸν άθυρμα χαρταετός. Συνών. πετάσι.

αἶγα ἡ, Ἀντικύθ. Ἡπ. Ἰμβρ. Κάρπ. Κρήτ. Κῶς Νάξ. Πελοπν. (Μεσσ.) Ρόδ. Σκῦρ. Σύμ. Τσακων. Χίος κ. ά.

